

Weerstandsvermogen.

Technische sessie COR 12 december 2023

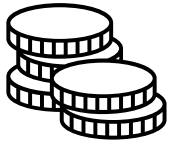

Gemeente
Rotterdam

Weerstandsvermogen – Financiële positie

Voor een **gezonde financiële positie** moet de gemeente over voldoende weerstandsvermogen beschikken. (Art. 11 BBV).

Dit houdt in dat de gemeente over voldoende capaciteit beschikt om **niet afgedekte financiële risico's** op te kunnen vangen.

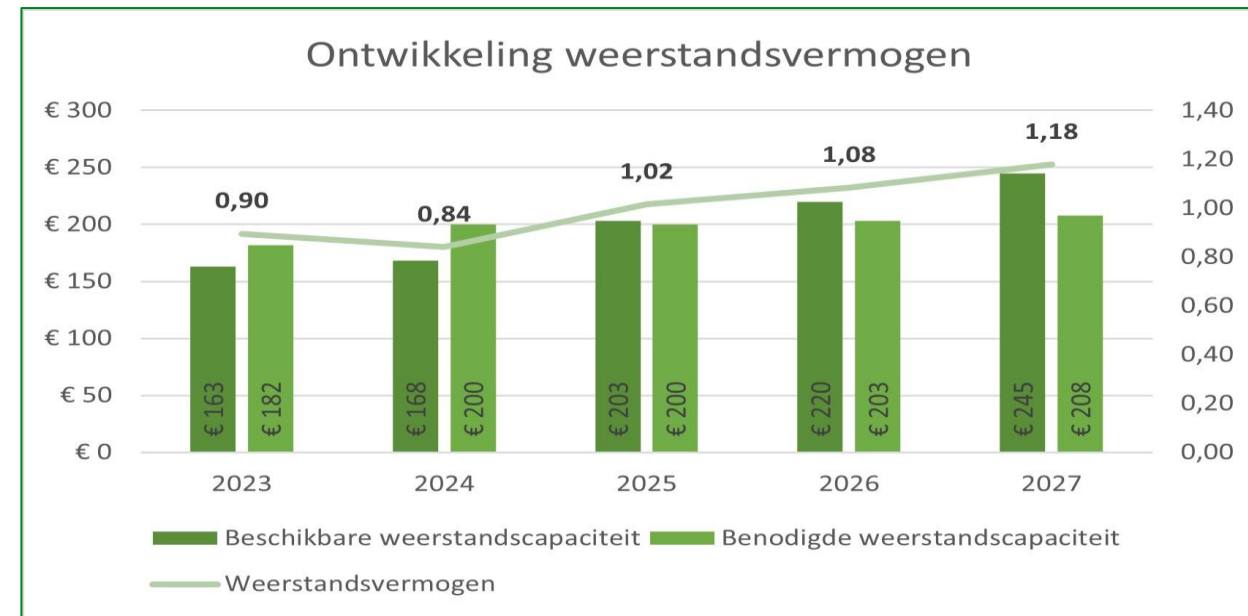
De gemeente wil voorkomen dat iedere onvoorziene, financiële tegenvaller direct dwingt tot **bezuinigen** of dat er juist een onnodig hoge financiële buffer wordt aangehouden.

- Voor alle duidelijkheid: financiële tegenvallers die zich voor het einde van een begrotingsjaar voordoen, moeten op grond van het voorzichtigheidsbeginsel in de (meerjaren)begroting worden verwerkt en worden dus niet betrokken bij de berekening van het weerstandsvermogen.
- Er is geen wettelijke eis gesteld aan de hoogte van het weerstandsvermogen, noch aan de wijze waarop het weerstandsvermogen wordt berekend.

Weerstandsvermogen – Ratio

- Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de verhouding tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit.
- In het coalitieakkoord is opgenomen dat er wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van minimaal 1,00 in alle jaren van de meerjarenraming.
- Oftewel dat er genoeg middelen (beschikbare weerstandscapaciteit) aanwezig zijn om de restructisico's (benodigde weerstandscapaciteit) op te vangen.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}} = 1,00$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit:

- de Algemene reserve;
- de bestemmingsreserves die zijn gevormd om een specifiek financieel risico af te dekken (kortweg aangeduid als: de risicoreserves);
- de wettelijk verplichte stelpost voor onvoorziene lasten (kortweg aangeduid als: stelpost onvoorzien).

De opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit sluit aan bij het doel van het weerstandsvermogen:

- Het opvangen van plotselinge, niet begrote financiële tegenvallers, zonder dat er direct moet worden bezuinigd.
- Stille reserves lenen zich niet voor het opvangen van plotselinge financiële tegenvallers, omdat ze niet per direct gerealiseerd kunnen worden.
- Het aanwenden van bestemmingsreserves, die voor een specifiek doel worden aangehouden, moet de facto worden opgevat als een bezuiniging.

Begroting 2024 (bedragen x 1 mln.)	2024	2025	2026	2027
Kredietrisicoreserve	20	20	20	20
Bestemmingsreserve BUIG	25	25	25	25
Bestemmingsreserve Decentralisatie AWBZ	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Tweedelijns WMO en Jeugdhulp	32	42	52	52
Algemene Reserve	91	116	123	148
Stelpost onvoorzien	1	1	1	1
Beschikbare weerstandscapaciteit	168	203	220	245

Benodigde weerstandscapaciteit (I)

Om te komen tot de benodigde weerstandscapaciteit wordt periodiek geïnventariseerd welke grote financiële restrisico's (groter dan € 1,0 mln.) de gemeente loopt of zich hebben voorgedaan.

- Voorafgaand aan de eerste herziening / Voorjaarsnota en de tweede herziening / Begroting worden de risico's in kaart gebracht.
- In de jaarstukken wordt gerapporteerd over de risico's die daadwerkelijk zijn opgetreden en het weerstandsvermogen waarover de gemeente per einde van het verslagjaar daadwerkelijk beschikte.

De inventarisatie van de financiële restrisico's is een ambtelijk proces en wordt gedaan op basis van een ambtelijke uitvraag over de gehele breedte van de organisatie.

Op basis van de aangeleverde risico's wordt een berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit.

- Het overzicht van alle risico's samen met de gemaakte berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt ter kennisname aan het college voorgelegd.

Benodigde weerstandscapaciteit (II)

Onder de financiële restrisico's worden de financiële risico's verstaan die:

- Niet (volledig) zijn afgedekt door beheersmaatregelen;
- Niet/nauwelijks beïnvloedbaar zijn en hoofdzakelijk tot de externe risico's behoren;
- Een kans van **maximaal 50%** hebben, zodat de vorming van een voorziening niet te rechtvaardigen is.

Een financieel restrisico wordt als majeur beschouwt, indien de financiële impact wordt geschat op **tenminste € 1 mln.** Per risico wordt aangegeven:

- In welk jaar of welke jaren het risico wordt gelopen;
- Hoe groot de kans is dat het risico optreedt, uitgedrukt in een percentage;
- Wat de minimale en maximale financiële impact zal zijn, uitgedrukt in geld, indien het risico optreedt.
- Een toelichting van het risico.

Indien er geen concreet bedrag aan een restrisico risico gekoppeld kan worden kan het risico als **niet-kwantificeerbaar** worden bestempeld.

- Niet-kwantificeerbare risico's worden wel meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.
- Er is voor alle niet-kwantificeerbare risico's een risico opgenomen van 50 mln. per jaar tegen een kans van 50%.

- Voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt een Monte Carlo risico-simulatiemodel gebruikt. Per risico wordt de kans, het minimum- en het maximumbedrag ingevuld.
- De Monte-Carlosimulatie is een statistisch model. Hierbij wordt een proces vele malen gesimuleerd. In het risico-simulatiemodel wordt een berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gemaakt aan de hand van automatisch gegenereerde mogelijk situaties, met een percentage van 95% zekerheid. Dit betekent dat de benodigde weerstandscapaciteit 95% van de mogelijke situaties weerspiegelt.
- Het gehanteerde model bevat 5000 simulaties van de ingevoerde risico's. Ter illustratie een afbeelding van een deel van het model;

7

Benodigde weerstandscapaciteit (IV)

- Per afzonderlijk jaar van de meerjarenraming wordt het model ingevuld ter berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.
- De minimale weerstandscapaciteit uit het model wordt opgeteld bij twee risico's die één op één worden opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit.
- Het gaat hierbij om het risico op leningen en garanties en het risico op grondexploitaties. Voor deze risico's geldt dat, vanwege de complexiteit, via een separaat model het risicobedrag wordt berekend. Om te voorkomen dat model op model wordt gestapeld worden deze risico's separaat / buiten het model meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit.

Benodigde weerstandscapaciteit 2023	
Minimale weerstandscapaciteit (bij 95%)	86.540
excl. grexen en borgstellingen&garanties	
Grondexploitaties	88.000
Borgstellingen en garanties	7.912
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	182.452

Uitkomst Monte Carlo simulatie

Op de Grondexploitaties wordt nader ingegaan in het tweede deel van de technische sessie.

Vragen?

Gemeente
Rotterdam